

BORI IMRE KÖSZÖNTÉSE

Ötvenedik születésnapját ünnepli dr. Bori Imre egyetemi tanár, irodalomtörténész, szellemi, művelődési és irodalmi életünk kiemelkedő egyénisége. Hasonló hatású tudóssal irodalmunkban alig találkozhattunk az elmúlt évtizedek során, habár korszakos jelentőségű munkák jelentek meg, magyar tanszék nyílt Újvidéken, megalakult a Hungarológiai Intézet, számos projektummal... Sinkó Ervin a tanulmányok mellett regényeket írt, dr. Szelei István az intézményesen folyó művelődés-, szellem- és irodalomtörténeti kutatások kivételes képességű szervezőjeként és irányítójaként dolgozott, B. Szabó György pályája még a kibontakozás előtt derékba tört, életműve torzóban maradt.

Bori Imre megtorpanások és kitérők nélkül ír és tanít egészen fiatal kora óta. Nálunk egyedülálló indulásáról mondja a tanár- és munkatárs, Szelei István, hogy már a 16 éves fiatalembernek az intellektuális glóbusza hihetetlenül széles volt. Ugyszólván nem volt olyan tartomány a magyar irodalom és műveltség tág határai között, amelyben nem mozgott volna teljesen otthonosan.

Egy évszázad felezővonalán, ma Bori Imre mögött húsz önállóan megjelent könyv áll és legalább félszáz nagy tanulmány — a magyar és a jugoszláviai magyar irodalom történetének, a magyar folklórnak, valamint a magyar és a délszláv irodalmi kapcsolatoknak a területéről. *A jugoszláviai magyar irodalom története* című, szerbhorvát nyelven is megjelent könyve első nagyszabású kísérlet a hazai magyar irodalmi törekvések összegezésére (1945-ig); folytatását a szakemberek, egyetemi hallgatók és diákok hada várja.

Pontos ösztönű kutatóként és a kutatómunka irányjelzőjeként mindig legsürgetőbb feladatainkat végzi Bori Imre, biztos szemmel fedezve fel kultúránk fehér foltjait, legyenek azok bármely tájain térnek és időnek. Feltérképezésük során a legszélesebb látószögű pontokat jelöli meg, amelyek viszonylatok kialakításához szolgáltattak alapot. Nemcsak észre nem vett vagy elfeledett alkotók munkássága igazi helyét mutatta meg irodalmunk történetében, hanem új értékrendet tudott és mert kialakítani. A magyar irodalom történetének periodizálásában a három fő elmélet egyikeként éppen az övét tanítják Pesttől Kolozsvárig, Pozsonyig és Újvidékig az egyetemeken; avantgarde-konceptiójával termékeny viták sorát és az újraértékelés folyamatát indította el a legrangosabb tudományos tanácskozáson s a munkát ma, számos intézetben, gondosan kidolgozott programok keretében végzik. A belgrádi és zágrábi irodalomtörténeti szimpozionok állandóan meghívott vendége; Miroslav Krležáról és a jugoszláv népek kiemelkedő alkotóinak életművéről vagy irodalmi korszakokról, áramlatokról, irányzatokról nem értekeznek nélküle.

Tevékenységében sajátos szintézisbe került az irodalomtörténet írása, az avantgarde elméletének kidolgozása, folklórértékeink mentése, az események azonnali értékelése, a hagyományok ápolása, tankönyvek készítése, előadások megtartása...

Bori Imrének sikerült megteremtienie tanítás és oktatás, élet és munka egyszerű harmóniáját. Hogy ötvenedik születésnapja alkalmából, egy tartalmas és rendkívül gazdag életszakasz után köszöntjük most, e tény jelképiségét szeretnénk kinagyítani egész irodalmunkra: sok ilyen ünnepet kívánva!